

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

**Г.О. КОРОЛЬ, Н.Г. ШПАНКОВСЬКА, Р.Б. СОКОЛЬСЬКА,
К.Ф. КОВАЛЬЧУК, О.Г. НЕГОДА, В.Д. ЗЕЛІКМАН**

ОБЛІК І АНАЛІЗ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів*

Дніпропетровськ НМетАУ 2011

УДК 657.22:339.5(07)

Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посібник / Г.О. Король, Н.Г. Шпанковська, Р.Б. Сокольська та ін.; За ред. д.е.н., проф. К.Ф. Ковальчука. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2011. – 172 с.

Даний посібник охоплює основні теми програми навчальної дисципліни «Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності». Наведені матеріали розкривають зміст і основні положення дисципліни.

Викладені нормативна база, умови ведення зовнішньоекономічної діяльності в Україні, порядок оформлення зовнішньоекономічних контрактів. Надана характеристика форм міжнародних розрахунків. Розглянуті нормативна база, правила ведення в Україні бухгалтерського та податкового обліку господарських операцій із зовнішньоекономічної діяльності. Викладені основні концепції, методичні підходи та система показників зовнішнього та внутрішнього аналізу суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Призначений для студентів напряму 6.030509 – облік і аудит усіх форм навчання.

Лл. 20. Табл. 32. Бібліогр.: 70 найм.

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів
(лист № 1/11-942 від 03.02.2011 р.).

Рецензенти: В.Я.Плаксієнко, д-р екон. наук, проф.
(Полтавська державна аграрна академія)
В.Я. Нусінов, д-р екон. наук, проф.
(Криворізький технічний університет)
І.Л. Сазонець, д-р екон. наук, проф.
(Дніпропетровський національний університет)

ISBN 978-966-8736-11-7

© Національна металургійна академія України, 2011

© Король Г.О., Шпанковська Н.Г., Сокольська Р.Б.,
Ковальчук К.Ф., Негода О.Г., Зелікман В.Д., 2011

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	6
1. ОСНОВИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
ПІДПРИЄМСТВА.....	10
1.1. Регулювання та контроль зовнішньоекономічної діяльності в Україні.....	10
1.2. Суб'єкти і види зовнішньоекономічної діяльності.....	14
1.3. Організація управління зовнішньоекономічною діяльністю на підприємстві.....	16
1.4. Завдання для самоперевірки.....	17
2. ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ, РЕЄСТРАЦІЇ ТА ОБЛІКУ	
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ КОНТРАКТІВ.....	18
2.1. Оформлення і реєстрація зовнішньоекономічних контрактів.....	18
2.2 Розрахунки в сфері зовнішньоекономічної діяльності.....	29
2.3. Облік виконання зовнішньоекономічних контрактів та первинні документи бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності.....	41
2.4. Завдання для самоперевірки.....	46
3. ОБЛІК ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ	
У ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	48
3.1. Поняття курсової різниці, причини її виникнення та види.....	48
3.2. Синтетичний облік курсових різниць.....	52
3.3. Придбання та продаж іноземної валюти.....	54
3.4. Різниці від перерахунку іноземної валюти та заборгованості у податковому обліку.....	59
3.5. Облік кредитів в іноземній валюті.....	63
3.6. Валютне декларування.....	66
3.7. Завдання для самоперевірки.....	69

4. ОБЛІК ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ.....	71
4.1. Оформлення вантажної митної декларації.....	71
4.2. Оподаткування експортно-імпортних операцій.....	76
4.3. Облік експортних операцій.....	78
4.4. Облік імпортних операцій.....	81
4.5. Завдання для самоперевірки.....	85
5. ОБЛІК БАРТЕРНИХ (ТОВАРООБМІННИХ) ОПЕРАЦІЙ ТА ОПЕРАЦІЙ З ДАВАЛЬНИЦЬКОЮ СИРОВИНОЮ.....	87
5.1. Поняття товарообмінних операцій та особливості їх обліку.....	87
5.2. Суть та облік операцій з давальницькою сировиною.....	89
5.3. Завдання для самоперевірки.....	94
6. ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВ З ІНОЗЕМНИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ.....	95
6.1. Організація та регулювання іноземного інвестування в Україні.....	95
6.2. Бухгалтерський і податковий облік формування статутного фонду підприємства з іноземними інвестиціями.....	96
6.3. Завдання для самоперевірки.....	101
7. МЕТОДИКА АНАЛІЗУ ЗАГАЛЬНИХ ПОКАЗНИКІВ ЗОВНІШНЬО- ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ	102
7.1. Сутність, роль і значення аналізу зовнішньоекономічної діяльності.....	102
7.2. Особливості оцінки зовнішньоторговельних процесів.....	105
7.3. Особливості методики аналізу узагальнюючих показників ЗЕД.....	111
7.4. Аналіз іноземних інвестицій.....	114
7.5. Завдання для самоперевірки.....	116
8. АНАЛІЗ ЗЕД В СИСТЕМІ МАРКЕТИНГУ.....	117
8.1. Комплексний аналіз світового та вітчизняного ринків товару.....	117
8.2. Аналіз цінової політики підприємства, якості та конкурентоздатності продукції.....	119

8.3. Завдання для самоперевірки.....	124
9. ОСОБЛИВОСТІ КОМПЛЕКСНОГО ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ЗЕД.....	126
9.1.Складові комплексного економічного аналізу.....	126
9.2. Оцінка впливу коливань курсу валют на показники діяльності підприємства.....	128
9.3. Інформаційне забезпечення комплексного економічного аналізу діяльності суб'єктів ЗЕД.....	131
9.4. Завдання для самоперевірки.....	132
10. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ СУБ'ЄКТІВ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	133
10.1.Особливості методики внутрішнього фінансового аналізу.....	133
10.2. Особливості методики зовнішнього фінансового аналізу діяльності суб'єктів ЗЕД.....	137
10.3. Аналіз валютної самоокупності суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.....	141
10.4. Завдання для самоперевірки.....	142
11. АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТУ ЗЕД.....	144
11.1. Аналіз показників прибутку.....	144
11.2. Аналіз операційної діяльності суб'єкта ЗЕД.....	148
11.3. Аналіз витрат і собівартості продукції суб'єкту зовнішньоекономічної діяльності.....	156
11.4. Аналіз впливу результатів зовнішньоекономічної діяльності на показники роботи суб'єкта господарювання та руху інвалютних коштів.....	161
11.5. Завдання для самоперевірки.....	163
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	165

Навчальне видання

Король Григорета Олександрівна

Шпанковська Ніна Григорівна

Сокольська Рената Борисівна

Ковальчук Костянтин Федорович

Негода Олександр Геннадійович

Зелікман Владислав Давидович

ОБЛІК І АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Навчальний посібник з грифом МОН України

Тем. план 2011, поз. 153

Друкується за авторською редакцією

Підписано до друку 10.03.2011. Формат 60x84 1/16. Папір друк. Друк плоский.

Облік.-вид. арк. 10,12. Умов. друк. арк. 9,99. Тираж 500 пр. Замовлення №

Національна металургійна академія України

49600, Дніпропетровськ-5, пр. Гагаріна, 4

Редакційно-видавничий відділ НМетАУ

Надруковано на поліграфічній базі видавництва „Наука і освіта”

Свідоцтво про державну реєстрацію ДП № 64-Р

49000, м. Дніпропетровськ, вул. Бердянська, 61б

тел. (056) 370-13-13, (0562) 35-78-19